

STN	Skleníkové plyny Časť 2: Pokyny na kvantifikáciu a monitorovanie zníženia emisií a zvýšenia odstránení skleníkových plynov a podávanie správ na úrovni projektu (ISO 14064-2: 2019)	STN EN ISO 14064-2 83 9064
------------	--	--

Greenhouse gases

Part 2: Specification with guidance at the project level for quantification, monitoring and reporting of greenhouse gas emission reductions or removal enhancements

Gaz à effet de serre

Partie 2: Spécifications et lignes directrices, au niveau des projets, pour la quantification, la surveillance et la rédaction de rapports sur les réductions d'émissions ou les accroissements de suppressions des gaz à effet de serre

Treibhausgase

Teil 2: Spezifikation mit Anleitung zur quantitativen Bestimmung, Überwachung und Berichterstattung von Reduktionen der Treibhausgasemissionen oder Steigerungen des Entzugs von Treibhausgasen auf Projektebene

Táto norma je slovenskou verziou európskej normy EN ISO 14064-2: 2019.

Preklad zabezpečil Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.

Táto norma má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

This standard is the Slovak version of the European Standard EN ISO 14064-2: 2019.

It was translated by Slovak Office of Standards, Metrology and Testing.

It has the same status as the official versions.

Nahradenie predchádzajúcich noriem

Táto norma nahrádza anglickú verziu STN EN ISO 14064-2 z novembra 2019, ktorá od 1. 11. 2019 nahradila STN EN ISO 14064-2 z apríla 2007 v celom rozsahu.

132241

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, 2021

Slovenská technická norma a technická normalizačná informácia je chránená zákonom č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii.

Národný predhovor

Obrázky v tejto norme sú prevzaté z elektronických podkladov dodaných z CEN, © 2019 CEN, ref. č. EN ISO 14064-2: 2019 E.

Norma obsahuje jednu národnú poznámku.

Súvisiace právne predpisy

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 z 21. mája 2013 o mechanizme monitorovania a nahlasovania emisií skleníkových plynov a nahlasovania ďalších informácií na úrovni členských štátov a Únie relevantných z hľadiska zmeny klímy a o zrušení rozhodnutia č. 280/2004/ES;

zákon č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zmeny oproti predchádzajúcej norme

Predchádzajúce vydanie normy bolo zrevidované po technickej stránke. Hlavné zmeny oproti predchádzajúcemu vydaniu normy sú:

- zmenil sa koncept adicionality a základného scenára;
- odstránil sa text o kjótskych mechanizmoch.

Vypracovanie normy

Spracovateľ: Mgr. Daša Borovská, Bratislava

Technická komisia: TK 72 Environmentálne manažérstvo

Skleníkové plyny
Časť 2: Pokyny na kvantifikáciu a monitorovanie zníženia emisií a zvýšenia
odstránení skleníkových plynov a podávanie správ na úrovni projektu
(ISO 14064-2: 2019)

Greenhouse gases
Part 2: Specification with guidance at the project level for quantification, monitoring and reporting
of greenhouse gas emission reductions or removal enhancements
(ISO 14064-2: 2019)

Gaz à effet de serre
Partie 2: Spécifications et lignes directrices,
au niveau des projets, pour la quantification,
la surveillance et la rédaction de rapports sur les
réductions d' émissions ou les accroissements
de suppressions des gaz à effet de serre
(ISO 14064-2: 2019)

Treibhausgase
Teil 2: Spezifikation mit Anleitung zur quantitativen
Bestimmung, Überwachung und Berichterstattung
von Reduktionen der Treibhausgasemissionen
oder Steigerungen des Entzugs von
Treibhausgasen auf Projektebene
(ISO 14064-2: 2019)

Túto európsku normu schválil CEN 1. marca 2019.

Členovia CEN sú povinní plniť vnútorné predpisy CEN/CENELEC, v ktorých sú určené podmienky, za ktorých sa tejto európskej norme bez akýchkoľvek zmien priznáva postavenie národnej normy. Aktualizované zoznamy a bibliografické odkazy týkajúce sa takýchto národných noriem možno na požiadanie dostať od Riadiaceho strediska CEN-CENELEC alebo od každého člena CEN.

Táto európska norma existuje v troch oficiálnych verziách (anglickej, francúzskej, nemeckej). Verzia v akomkoľvek inom jazyku, ktorú na vlastnú zodpovednosť vydal člen CEN v preklade do národného jazyka a ktorá bola oznámená Riadiacemu stredisku CEN-CENELEC, má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

Členmi CEN sú národné normalizačné organizácie Belgicka, Bulharska, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Maľty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunská, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédska, Talianska a Turecka.

CEN

Európsky výbor pre normalizáciu
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Riadiace stredisko CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

Obsah

strana

Európsky predhovor	5
Úvod	5
1 Predmet normy	9
2 Normatívne odkazy.....	9
3 Termíny a definície	9
3.1 Termíny súvisiace so skleníkovými plynmi.....	9
3.2 Termíny súvisiace s procesom kvantifikácie skleníkových plynov	11
3.3 Termíny súvisiace s organizáciami a zainteresovanými stranami	12
3.4 Termíny súvisiace s overovaním a validáciou.....	12
4 Zásady.....	13
4.1 Všeobecne.....	13
4.2 Primeranosť	13
4.3 Úplnosť	13
4.4 Jednotnosť.....	13
4.5 Presnosť	13
4.6 Transparentnosť	13
4.7 Konzervatívnosť	13
5 Úvodné informácie o projektoch týkajúcich sa skleníkových plynov	13
6 Požiadavky na projekty týkajúce sa skleníkových plynov	17
6.1 Všeobecné požiadavky	17
6.2 Opis projektu	17
6.3 Identifikácia zdrojov, záchytov a rezervoárov skleníkových plynov pre projekt	18
6.4 Stanovenie základnej línie.....	18
6.5 Identifikácia zdrojov, záchytov a rezervoárov skleníkových plynov pre základný scenár	19
6.6 Výber zdrojov, záchytov a rezervoárov skleníkových plynov na monitorovanie alebo odhad emisií skleníkových plynov a odstránení skleníkových plynov záchytní	19
6.7 Kvantifikácia emisií skleníkových plynov a/alebo odstránení skleníkových plynov záchytní	19
6.8 Kvantifikácia zníženia emisií skleníkových plynov a zvýšenia odstránení skleníkových plynov záchytní	20
6.9 Manažovanie kvality údajov	20
6.10 Monitorovanie projektu	20
6.11 Dokumentovanie projektu.....	21
6.12 Overovanie a/alebo validácia projektu	21
6.13 Správa o projekte	21
Príloha A (informatívna) – Návod na používanie tohto dokumentu.....	23
Literatúra	34

Európsky predhovor

Tento dokument (EN ISO 14064-2: 2019) vypracovala technická komisia ISO/TC 207 Environmentálne manažérstvo v spolupráci s Riadiacim strediskom CEN-CENELEC (CCMC).

Tento európskej norme sa musí priznať postavenie národnej normy buď vydaním identického textu, alebo oznámením najneskôr do novembra 2019, a národné normy, ktoré sú s ňou v rozpore, musia sa zrušiť najneskôr do novembra 2019.

Upozorňuje sa na možnosť, že niektoré časti tohto dokumentu môžu byť predmetom patentových práv. CEN nezodpovedá za identifikáciu ktoréhokoľvek alebo všetkých takýchto patentových práv.

Tento dokument nahrádza EN ISO 14064-2: 2012.

Tento dokument sa pripravil na základe mandátu, ktorý CEN udelili Európska komisia a Európske združenie voľného obchodu.

V súlade s vnútornými predpismi CEN-CENELEC sú túto európsku normu povinné prevziať národné normalizačné organizácie týchto krajín: Belgicka, Bulharska, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko, Cyprus, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunská, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédsko, Talianska a Turecka.

Oznámenie o schválení

Text ISO 14064-2: 2019 schválil CEN ako EN ISO 14064-2: 2019 bez akýchkoľvek modifikácií.

Úvod

0.1 Východiská

Zmena klímy spôsobená antropogénnou činnosťou sa identifikovala ako jedna z najväčších výziev, ktorej svet čelí, a ktorá bude v budúcich desaťročiach ovplyvňovať ekonomiku a občanov.

Zmena klímy ovplyvňuje ľudskú populáciu aj prírodné systémy a mohla by mať významný vplyv na dostupnosť prírodných zdrojov, ekonomiku a prosperitu ľudstva. Reakciou na túto výzvu je vznik a implementácia medzinárodných, regionálnych, národných a miestnych iniciatív vo verejnom aj súkromnom sektore na obmedzenie koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére Zeme a na uľahčenie adaptácie na zmenu klímy.

Na naliehavú hrozbu zmeny klímy je potrebné efektívne a progresívne reagovať na základe najlepších dostupných vedeckých znalostí. ISO vytvára dokumenty, ktoré podporujú transformáciu vedeckých znalostí do nástrojov pomáhajúcich zmenu klímy zvládnuť.

Základom činnosti iniciatív na obmedzenie koncentrácie skleníkových plynov je kvantifikácia a monitorovanie emisií skleníkových plynov a/alebo odstránení skleníkových plynov záchytní, podávanie správ a overovanie týchto procesov.

Skupina noriem ISO 14060 poskytuje zrozumiteľný a jednotný prístup ku kvantifikácii a monitorovaniu emisií skleníkových plynov a odstránení skleníkových plynov záchytní, k podávaniu správ a validácii alebo overovaniu týchto procesov, čím podporuje udržateľný rozvoj založený na nízkouhlíkovej ekonomike a pomáha tak organizáciám, navrhovateľom projektov a zainteresovaným stranám na celom svete. Používanie skupiny noriem ISO 14060:

- zvyšuje environmentálnu integritu kvantifikácie skleníkových plynov;
- zvyšuje dôveryhodnosť, jednotnosť a transparentnosť kvantifikácie a monitorovania skleníkových plynov, podávania správ, overovania a validácie týchto procesov;
- pomáha vytvoriť a zaviesť stratégie a plány manažérstva skleníkových plynov;
- pomáha vytvoriť a zaviesť akcie na mitigáciu skleníkových plynov založené na znižovaní emisií skleníkových plynov alebo zvyšovanie odstránení skleníkových plynov záchytní;
- uľahčuje možnosť sledovať priebeh a pokrok v znižovaní emisií skleníkových plynov a/alebo zvyšovaní odstránení skleníkových plynov záchytní.

Medzi aplikácie skupiny noriem ISO 14060 patria:

- korporátne rozhodnutia, ako je identifikácia príležitostí na zníženie emisií a zvýšenie ziskovosti prostredníctvom zníženia spotreby energie;
- manažérstvo uhlíkového rizika, ako je identifikácia a manažérstvo rizík a príležitostí;
- dobrovoľné iniciatívy, ako je účasť v dobrovoľných registroch skleníkových plynov alebo účasť v iniciatívach podávania správ o udržateľnosti;
- trhy so skleníkovými plynmi, napríklad nákup a predaj emisných kvót alebo kreditov;
- povinné programy/programy na vládnej úrovni, ako je kredit za včasnú akciu, dohody alebo národné a lokálne iniciatívy podávania správ.

ISO 14064-1 podrobne uvádza zásady a požiadavky na navrhovanie, vytvorenie a manažovanie inventúr skleníkových plynov a na podávanie správ na úrovni organizácie.

Zahŕňa požiadavky na určenie hraníc systému emisií a odstránení skleníkových plynov, kvantifikáciu emisií a odstránení skleníkových plynov na úrovni organizácie a identifikovanie špecifických akcií alebo činností spoločnosti zameraných na zlepšenie manažérstva skleníkových plynov.

Norma zahŕňa aj požiadavky a pokyny na manažérstvo kvality inventúry skleníkových plynov, na podávanie správ, interný audit a zodpovednosť organizácie v rámci overovacích činností.

Tento dokument podrobne uvádza zásady a požiadavky na určenie základného scenára projektu, na monitorovanie a kvantifikáciu emisií v rámci projektu a podávanie správ. Je zameraný na projekty alebo projektové aktivity špecificky vytvorené na zníženie emisií skleníkových plynov a/alebo zvýšenie odstránení skleníkových plynov záchytmi. Norma poskytuje aj základ overovania a validácie projektov.

ISO 14064-3 podrobne uvádza požiadavky na overovanie výrokov o skleníkových plynch súvisiacich s inventúrami skleníkových plynov, s projektmi týkajúcimi sa skleníkových plynov a s uhlíkovou stopou produktov. Norma opisuje proces overovania alebo validácie vrátane plánovania overovania alebo validácie, postupov posudzovania a hodnotenia výrokov o skleníkových plynch na úrovni organizácie, projektu alebo produktu.

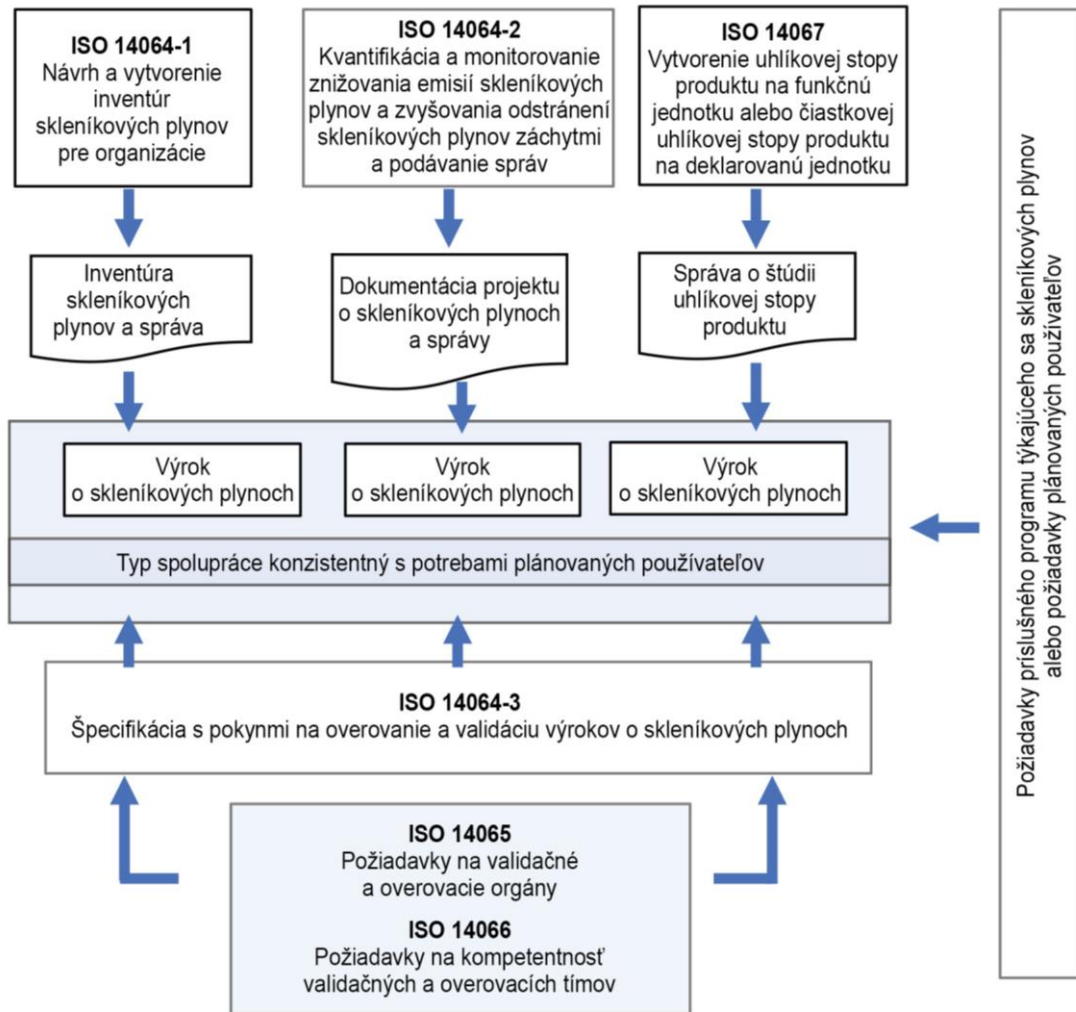
ISO 14065 definuje požiadavky na orgány vykonávajúce validáciu alebo overovanie výrokov o skleníkových plynch. Obsahuje požiadavky na nestrannosť, kompetentnosť, komunikáciu, procesy validácie a overovania, odvolania, sťažnosti a systém manažérstva validačných a overovacích orgánov. Môže sa použiť na účely akreditácie a iných foriem uznávania vo vzťahu k nestrannosti, kompetentnosti a jednotnosti validačných a overovacích orgánov.

ISO 14066 špecifikuje požiadavky na kompetentnosť validačných tímov a overovacích tímov. Obsahuje zásady kompetentnosti a špecifikuje požiadavky na kompetentnosť na základe úloh, ktoré validačné a overovacie tímy musia byť schopné vykonávať.

ISO 14067 definuje zásady, požiadavky a pokyny na kvantifikáciu uhlíkovej stopy produktov. Cieľom normy ISO 14067 je kvantifikovať emisie skleníkových plynov spojené so štádiami životného cyklu produktu od čerpania prírodných zdrojov a získavania surovín cez výrobu a používanie až po koncové fázy životného cyklu produktu.

ISO/TR 14069 pomáha používateľom pri aplikácii ISO 14064-1, pretože poskytuje pokyny a príklady na zlepšenie transparentnosti kvantifikácie emisií a podávania správ. Neobsahuje ďalšie dopĺňujúce pokyny k ISO 14064-1.

Vzťah medzi normami o skleníkových plynch skupiny ISO 14060 je znázornený na obrázku 1.



Obrázok 1 – Vzťah medzi normami o skleníkových plynov skupiny ISO 14060

0.2 Koncepcia tohto dokumentu

Pri projektoch týkajúcich sa skleníkových plynov a všetkých výsledných zníženích emisií skleníkových plynov a/alebo zvýšení odstránení skleníkových plynov záchytmí sa vyžaduje normalizovaný prístup k ich kvantifikácii, monitorovaniu a podávaniu správ, aby ich plánovaní používatelia mohli porovnávať a aby boli porovnateľné aj v rámci programov týkajúcich sa skleníkových plynov. Preto tento dokument špecifikuje všeobecný, programovo neutrálny systém a používa termíny a pojmy vytvorené tak, aby boli kompatibilné s inými požiadavkami a pokynmi z príslušných politík a programov týkajúcich sa skleníkových plynov, s požiadavkami správnej praxe, právnych predpisov a noriem. Príklad zásad správnej praxe je v odkaze [14].

Tento dokument obsahuje všeobecné požiadavky na projekty týkajúce sa skleníkových plynov a nepredpisuje špecifické kritériá ani postupy. Programy týkajúce sa skleníkových plynov (napríklad programy vytvárania ofsetov skleníkových plynov) môžu na projekty uplatňovať ďalšie požiadavky v súvislosti s adicionalitou^{*)}, špecifickými metodikami, základnými scenármi projektov a pod. Aj keď tento dokument ponecháva na jednotlivé programy, aby formulovali špecifické kritériá a požiadavky na adicionalitu, vyplýva z neho požiadavka, aby výsledkom projektu týkajúceho sa skleníkových plynov bolo zníženie emisií skleníkových plynov alebo zvýšenie odstránení skleníkových plynov záchytmí navyše oproti tomu, čo by nastalo bez uplatnenia projektu.

^{*)} NÁRODNÁ POZNÁMKA. – Pojem adicionalita (doplnkovosť, pridaná hodnota, prínos realizácie) vyjadruje, že realizáciou projektu musí nastať prínos (t. j. zníženie emisií alebo zvýšenie odstránení skleníkových plynov) nad rámec toho, čo by nastalo bez realizácie projektu. Bližšie vysvetlenie je v A.3.3 v prílohe A.

Tento dokument vyžaduje, aby navrhovateľ projektu identifikoval a vybral zdroje, záchyty a rezervoáre skleníkových plynov významné v rámci projektu, a aby stanovil základné línie. Emisie a odstránenia v rámci projektu a emisie a odstránenia v rámci základného scenára sa kvantifikujú oddelene. Zníženia emisií skleníkových plynov a/alebo zvýšenia odstránení skleníkových plynov záchytmi sa vypočítajú porovnaním emisií a odstránení v rámci projektu s emisiami a odstráneniami v rámci základného scenára. Dôležité je preukázať, že základné línie sú v súlade so zásadami tohto dokumentu, vrátane zásady konzervatívnosti a presnosti. Prijatím týchto zásad sa zvýši úroveň spoľahlivosti, že informácie o znížení emisií skleníkových plynov a/alebo zvýšení odstránení skleníkových plynov záchytmi sú dôveryhodné a nie nadhodnotené. Základné línie sa zvyčajne môže určiť na základe historických informácií alebo na základe posudzovania alternatívnych scenárov, a to podľa požiadaviek plánovaného používateľa alebo požiadaviek programu. Pre projekt aj pre základný scenár platí, že kvantifikácia a monitorovanie emisií skleníkových plynov a odstránení skleníkových plynov záchytmi a podávanie správ o nich sú založené na postupoch vytvorených navrhovateľom projektu alebo prijatých v rámci programu týkajúceho sa skleníkových plynov.

V tomto dokumente sa nepoužíva termín „hranice projektu“. Aby sa dosiahla kompatibilita s čo najširším rozsahom programov týkajúcich sa skleníkových plynov, pod hranicami projektu sa myslia zdroje, záchyty a rezervoáre skleníkových plynov, ktoré sú pre projekt významné. Ak program týkajúci sa skleníkových plynov vyžaduje špecifické časové obdobie alebo špecifickú metodiku, môžu sa porovnať so základnými líniami a emisiami odhadnutými pre projekt. Všetky nezrovnalosti sa zaznamenajú a uvedú sa v správe.

Tento dokument nešpecifikuje požiadavky na validačné/overovacie orgány alebo na validátorov/overovateľov, ako majú posudzovať správnosť výrokov o skleníkových plynoch alebo tvrdení o projektoch. Takéto požiadavky môže špecifikovať príslušný orgán zodpovedný za program týkajúci sa skleníkových plynov alebo ich možno nájsť v ISO 14064-3. Proces uznania certifikovaných znížení emisií skleníkových plynov alebo zvýšení odstránení skleníkových plynov záchytmi ako jednotiek, kreditov alebo ofsetov je rozšírením cyklu projektu. V tomto dokumente nie je zahrnutá ani špecifikácia procesu certifikácie a získavania kreditov, ktorý môže spadať pod program týkajúci sa skleníkových plynov a môže sa medzi jednotlivými programami odlišovať.

Návod na používanie tohto dokumentu je v prílohe A.

0.3 Význam termínov „vysvetliť“ a „zdôvodniť“ v tomto dokumente

Niektoré články obsahujú požiadavku, aby používatelia tohto dokumentu vysvetlili a zdôvodnili použitie určitých prístupov alebo prijatie rozhodnutí.

Termín vysvetliť zahŕňa:

- a) opísať, ako sa použili dané prístupy alebo ako sa prijali rozhodnutia;
- b) opísať, prečo sa tieto prístupy zvolili alebo prečo sa tieto rozhodnutia prijali.

Termín zdôvodniť zahŕňa ďalšie dve kritériá:

- c) vysvetliť, prečo sa nezvolili alternatívne prístupy; a
- d) poskytnúť podporné údaje alebo analýzy.

1 Predmet normy

Tento dokument špecifikuje zásady a požiadavky a uvádza pokyny na kvantifikáciu a monitorovanie činností, ktorých cieľom je zníženie emisií skleníkových plynov alebo zvýšenie odstránení skleníkových plynov záchytmí na úrovni projektu, a na podávanie správ o týchto činnostiach. Zahŕňa požiadavky na plánovanie projektu, identifikáciu a výber zdrojov, záchytov a rezervoárov významných pre projekt a základný scenár, na monitorovanie, kvantifikáciu, dokumentovanie a podávanie správ o účinnosti projektu a na manažovanie kvality údajov.

Skupina noriem ISO 14060 je neutrálna vzhľadom na programy týkajúce sa skleníkových plynov. Ak sa takýto program použije, požiadavky tohto programu dopĺňajú požiadavky skupiny noriem ISO 14060.

2 Normatívne odkazy

V tomto dokumente nie sú normatívne odkazy.

koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN